1992 M. HELSINKIO KONVENCIJA DĖL BALTIJOS JŪROS BASEINO JŪRINĖS APLINKOS APSAUGOS

KONVENCIJOS ŠALYS,

SUVOKDAMOS neįkainojamą Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos vertę, jos išskirtines hidrografines bei ekologines savybes ir jos gyvųjų išteklių jautrumą pokyčiams aplinkoje;

ATSIŽVELGDAMOS į istorinę ir dabartinę ekonominę, socialinę bei kultūrinę Baltijos jūros baseino vertę šio regiono tautų gerovei ir klestėjimui;

Su giliu nerimu PAŽYMĖDAMOS, kad ir toliau teršiamas Baltijos jūros baseinas;

PAREIKŠDAMOS savo tvirtą apsisprendimą užtikrinti ekologinį Baltijos jūros atstatymą, sudarius jūrinės aplinkos savaiminio atsinaujinimo bei jos ekologinės pusiausvyros išlaikymo galimybę;

PRIPAŽINDAMOS, jog Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsauga ir gerinimas – tai uždaviniai, kurie negali būti veiksmingai įgyvendinti vienos šalies jėgomis, o yra išsprendžiami glaudaus regioninio bendradarbiavimo ir kitomis atitinkamomis tarptautinėmis priemonėmis;

VERTINDAMOS pasiekimus aplinkos apsaugos srityje vykdant 1974 m. Konvenciją dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos bei Baltijos jūrinės aplinkos apsaugos komisijos veiklą šioje srityje;

PRISIMINDAMOS atitinkamus 1972 m. Stokholmo konferencijos Deklaracijos dėl žmogaus aplinkos bei 1975 m. konferencijos dėl saugumo ir bendradarbiavimo Europoje (KSBE) Baigiamojo akto nutarimus ir principus;

SIEKDAMOS stiprinti bendradarbiavimą su kompetentingomis regioninėmis organizacijomis, tokiomis kaip Tarptautinė Baltijos jūros žvejybos komisija, kuri įsteigta pagal 1973 m. Gdansko Konvenciją dėl žvejybos ir gyvųjų išteklių išsaugojimo Baltijos jūroje ir Beltuose;

SVEIKINDAMOS Baltijos jūros Deklaraciją, priimtą 1990 m. Ronneby, Baltijos ir kitų suinteresuotų valstybių, Europos Ekonominės Bendrijos bei bendradarbiaujančių tarptautinių finansinių organizacijų, ir Jungtinę kompleksinę programą, apimančią bendrą veiksmų planą siekiant atstatyti Baltijos jūros baseino ekologinę pusiausvyrą;

SUVOKDAMOS viešumo ir visuomenės informuotumo, taip pat nevyriausybinių organizacijų darbo svarbą sėkmingai Baltijos jūros baseino apsaugai;

SVEIKINDAMOS pagerėjusias galimybes glaudesniam bendradarbiavimui, kurios atsirado dėl paskutinių politinių pokyčių Europoje taikaus bendradarbiavimo ir savitarpio supratimo pagrindu;

PASIRYŽUSIOS naujoje Konvencijoje įdiegti naujoves tarptautinėje aplinkos apsaugos politikoje ir aplinkos apsaugos teisėje, siekiant išplėsti, sustiprinti ir patobulinti teisinį režimą Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugai;

SUSITARĖ:

1 straipsnis
Konvencijos teritorija

Ši Konvencija taikoma Baltijos jūros baseinui. Šios Konvencijos tikslams „Baltijos jūros baseinu“ bus laikoma Baltijos jūra ir įplauka į Baltijos jūrą, apribota Skageno lygiagretės Skagerake ($57^{o}44.43$’ šiaurės platumos). Jis aprėpia ir vidaus vandenis, t. y. šios Konvencijos tikslams – vandenis, esančius bazinės linijos sausumos pusėje, nuo kurios matuojamas teritorinės jūros plotis iki kranto ribos pagal Konvencijos Šalių nutarimą.

Konvencijos Šalis ratifikavimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento saugojimo laikotarpiui informuoja Depozitarą apie nustatytas savo vidaus vandenų ribas šios Konvencijos tikslams.

2 straipsnis
Apibrėžimai

Šios Konvencijos tikslams:

1. „Tarša“ reiškia žmogaus vykdomą tiesioginį ar netiesioginį išmetimą į jūrą, įskaitant upių žiotis, medžiagų ar energijos, galinčių sukelti pavojų žmogaus sveikatai, pakenkti gyviesiems ištekliams ir jūros ekosistemoms, sutrukdyti teisėtą jūros naudojimą, įskaitant žvejybą, pabloginti vartojamo jūros vandens kokybę, sąlygoti poilsio galimybių sumažėjimą.

2. „Tarša iš sausumos šaltinių“ reiškia koncentruotą ar išsklaidytą jūros taršą iš visų sausumos taršos šaltinių, pasiekiančių jūrą per vandenį, atmosferą ar tiesiog nuo kranto. Tai apima ir taršą iš bet kokio tyčinio laidojimo jūros dugno gelmėse, vykdomo iš sausumos tuneliais, vamzdynais ar kitais būdais.

3. „Laivas“ – tai bet kokio tipo priemonė, eksploatuojama jūrinėje aplinkoje; į šią sąvoką įeina ir laivas su povandeniniais sparnais, su oro pagalve, povandeninis laivas, plaukiojantys įrenginiai ir stacionarios ar plaukiojančios platformos.

4. a) „Laidojimas“ reiškia:

i) bet kokį sąmoningą atliekų ar kitų medžiagų atsikratymą jūroje arba į jos dugną iš laivų, kitų jūroje esančių dirbtinių įrenginių ar lėktuvų;

ii) bet kokį tyčinį atliekų atsikratymą iš laivų, kitų jūroje esančių dirbtinių įrenginių ar lėktuvų;

b) „Laidojimo“ sąvoka neapima:

i) atliekų ar kitų medžiagų, būdingų ar susidarančių įprastai eksploatuojant laivus, kitus jūroje esančius dirbtinius įrenginius ar lėktuvus bei jų įrangą, atsikratymo jūroje, išskyrus tuos atvejus, kai atliekos ar kitos medžiagos gabenamos laivais ar į laivus, kitais jūroje esančiais dirbtiniais įrenginiais ar į juos, lėktuvais, kurių veiklos tikslas – atsikratyti tokiomis medžiagomis arba susidariusiomis po tokių atliekų ar kitų medžiagų apdorojimo laivuose, įrenginiuose ar lėktuvuose;

ii) medžiagų iškrovimo į jūrą kitais tikslais nei atsikratyti jų, su sąlyga, kad toks iškrovimas neprieštarauja šios Konvencijos tikslams.

5. „Deginimas“ – sąmoningas atliekų ar kitų medžiagų deginimas jūroje, siekiant sunaikinti jas terminiu būdu. Į šią sąvoką neįeina įprastinė laivų ar kitų dirbtinių įrenginių eksploatacijai būdinga veikla.

6. „Nafta“ – tai bet kokio pavidalo nafta, įskaitant žaliavas, kurą, naftos nuosėdas, atliekas ir perdirbtus produktus.

7. „Kenksminga medžiaga“ – bet kokia medžiaga, kuri, patekusi į jūrą, gali sukelti taršą.

8. „Pavojinga medžiaga“ – bet kokia kenksminga medžiaga, kuri dėl jai būdingų savybių yra patvari, toksiška ar galinti bioakumuliuotis.

9. „Taršos avarija“ – tai vienas ar keletas tos pačios kilmės atvejų, kurie baigiasi arba gali baigtis naftos ar kitų kenksmingų medžiagų išmetimu ir kurie kelia ar gali kelti grėsmę Baltijos jūros jūrinei aplinkai arba pakrantei ar pakenkti vienos arba kelių Konvencijos Šalių interesams ir kurie reikalauja avarijų likvidavimo ar kitų neatidėliotinų atsakomųjų veiksmų.

10. „Regioninė ekonominio integravimo organizacija“ – tai bet kuri organizacija, įkurta nepriklausomų valstybių, kuriai jos valstybės-narės perdavė įgaliojimus šią Konvenciją apimančiais klausimais, įskaitant įgaliojimą sudaryti tarptautinius susitarimus.

11. „Komisija“ – tai Baltijos jūrinės aplinkos apsaugos komisija, nurodyta 19 straipsnyje.

3 straipsnis
Pagrindiniai principai ir įsipareigojimai

1. Konvencijos Šalys atskirai ar kartu imasi visų reikiamų įstatyminių, administracinių ar kitų atitinkamų priemonių sustabdyti ir panaikinti taršą, siekiant paremti Baltijos jūros baseino aplinkos atstatymą bei palaikyti jos ekologinę pusiausvyrą.

2. Konvencijos Šalys taiko preventyvinį principą, t. y. imasi apsaugos priemonių, kai yra pagrindas manyti, kad medžiagos ar energija, tiesiogiai ar netiesiogiai patekusios į jūros aplinką, gali sukelti pavojų žmonių sveikatai, pakenkti gyviesiems ištekliams bei jūros ekosistemoms, sugadinti poilsiavietes arba kliudyti kitokiai teisėtai veiklai jūroje, net tada, kai nėra aiškiai nustatyto priežastinio ryšio tarp medžiagų patekimo ir jų įtariamo poveikio.

3. Siekdamos sustabdyti ir panaikinti Baltijos jūros baseino taršą, Konvencijos Šalys remia Geriausios aplinkos apsaugos požiūriu praktikos ir Geriausios turimos technologijos naudojimą. Jei taikant Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką ar Geriausią turimą technologiją, kaip aprašyta II Priede, teršimo mažinimas neduoda aplinkos apsaugos požiūriu priimtinų rezultatų, turi būti taikomos papildomos priemonės.

4. Konvencijos Šalys taiko principą „teršėjas moka“.

5. Konvencijos Šalys užtikrina, kad išleidimų iš koncentruotų taršos šaltinių į vandenį ir emisijų į orą ir teršalų patekimo iš išsklaidytų taršos šaltinių į vandenį ir orą matavimai ir apskaita vykdomi moksliškai pagrįstais metodais, siekiant įvertinti Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos būklę ir sudaryti sąlygas šios Konvencijos įgyvendinimui.

6. Konvencijos Šalys deda visas pastangas užtikrinti, jog šios Konvencijos įgyvendinimas nesukels tarpvalstybinės taršos regionuose, esančiuose už Baltijos jūros baseino ribų. Be to, atitinkamos priemonės neturi sukelti neleistinų gamtinės aplinkos pokyčių oro kokybei ir atmosferai ar vandeniui, dirvožemiui ir požeminiam vandeniui, taip pat neleistino kenksmingo ar padidėjusio atliekų atsikratymo arba padidinti grėsmę žmonių sveikatai.

4 straipsnis
Konvencijos taikymas

1. Ši Konvencija taikoma apsaugoti Baltijos jūros baseino jūrinę aplinką, kuri apima vandenį ir jūros dugną, įskaitant jų gyvuosius išteklius ir kitas jūros gyvybės formas.

2. Kiekviena Konvencijos Šalis, nepažeisdama suverenumo principų, įgyvendina šios Konvencijos nuostatas savo teritorinės jūros ribose ir vidiniuose vandenyse per savo valstybines institucijas.

3. Ši Konvencija netaikoma jokiems karo laivams, pagalbiniams laivams, karinių oro pajėgų lėktuvams ar kitiems valstybiniams ar valstybei dirbantiems ir šiuo metu tik valstybinei nekomercinei veiklai nenaudojamiems laivams bei lėktuvams.

Tačiau kiekviena Konvencijos Šalis užtikrina, jog imdamasi atitinkamų priemonių, nesumažins jai priklausančių ar jos naudojamų laivų bei lėktuvų darbo ir veiklos galimybių, kad tokie laivai ir lėktuvai, kiek tai priimtina ir įmanoma, bus eksploatuojami laikantis šios Konvencijos.

5 straipsnis
Kenksmingos medžiagos

Konvencijos Šalys įsipareigoja pagal šios Konvencijos nuostatas sustabdyti ir panaikinti Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos taršą, sukeltą kenksmingų medžiagų iš visų taršos šaltinių, ir tuo tikslu vykdyti procedūras bei priemones, nurodytas I Priede.

6 straipsnis
Principai ir įsipareigojimai dėl teršimo iš sausumos taršos šaltinių

1. Konvencijos Šalys įsipareigoja sustabdyti ir panaikinti Baltijos jūros baseino taršą iš sausumos taršos šaltinių, naudodamos Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką visiems šaltiniams ir Geriausią turimą technologiją koncentruotiems taršos šaltiniams. Tuo tikslu kiekviena Konvencijos Šalis, nepažeisdama savo suverenumo principų, imasi atitinkamų priemonių Baltijos jūros baseine.

2. Konvencijos Šalys įgyvendina procedūras ir priemones, išdėstytas III Priede. Šiuo tikslu jos atitinkamai bendradarbiauja, tobulindamos ir priimdamos specialias programas, normatyvus, nurodymus, standartus ar taisykles dėl emisijų į orą ir išleidimų į vandenį, dėl aplinkos kokybės ir dėl gaminių, kurių sudėtyje yra kenksmingų medžiagų, bei medžiagų ir jų vartojimo.

3. Kenksmingos medžiagos iš koncentruotų taršos šaltinių, išskyrus nežymius teršalų kiekius, neturi tiesiogiai nei netiesiogiai patekti į Baltijos jūros baseino jūrinę aplinką be specialaus išankstinio leidimo, periodiškai peržiūrimo ir išduodamo atitinkamų nacionalinių valstybinių institucijų sutinkamai su III Priedo 3 taisyklėje išdėstytais principais. Konvencijos Šalys užtikrina, kad sankcionuoti išleidimai į vandenį ir emisijos į atmosferą stebimi ir kontroliuojami.

4. Jei upė, tekanti per dviejų ar daugiau Konvencijos Šalių teritorijas arba žyminti ribą tarp jų, gali sukelti Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos taršą, šios Konvencijos Šalys bendrai ir, jei įmanoma, bendradarbiaudamos su trečiąja suinteresuota ar susijusia valstybe, imasi reikiamų priemonių tokiai taršai sustabdyti ir jos išvengti.

7 straipsnis
Poveikio aplinkai įvertinimas

1. Kai numatomos veiklos, kuri gali sukelti žymų neigiamą poveikį Baltijos jūros baseino jūrinei aplinkai, poveikio aplinkai įvertinimas yra būtinas sutinkamai su tarptautine teise ar tarpvalstybinėmis taisyklėmis, taikomomis atsakingai Šaliai, tai ta Konvencijos Šalis informuoja Komisiją ir kitas Konvencijos Šalis, kurios gali būti paveiktos tarpvalstybinio poveikio Baltijos jūros baseine.

2. Atsakinga Konvencijos Šalis konsultuojasi su bet kuria kita Konvencijos Šalimi, kuri gali patirti tokį tarpvalstybinį poveikį, jei konsultacijos yra privalomos pagal tarptautinę teisę ar tarpvalstybines taisykles, taikomas atsakingai Konvencijos Šaliai.

3. Ten, kur dvi ar daugiau Konvencijos Šalių skiria tarpvalstybiniai vandenys Baltijos jūros baseine, šios Šalys bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, jog galimi poveikiai Baltijos jūros baseino jūrinei aplinkai bus visapusiškai ištirti poveikio aplinkai įvertinimo požiūriu pagal šio straipsnio 1 punktą. Suinteresuotos Konvencijos Šalys vieningai imasi atitinkamų priemonių, siekdamos sustabdyti taršą ir jos išvengti, įskaitant susikaupusius žalingus poveikius.

8 straipsnis
Taršos iš laivų prevencija

1. Siekdamos apsaugoti Baltijos jūros baseiną nuo taršos iš laivų, Konvencijos Šalys imasi priemonių, išdėstytų IV Priede.

2. Konvencijos Šalys rengia ir taiko vieningus reikalavimus atliekų, susidariusių laivuose, priėmimo įrengimams, atsižvelgdamos į specifinius keleivinių laivų, eksploatuojamų Baltijos jūroje, poreikius.

9 straipsnis
Pramoginiai laivai

Be tų šios Konvencijos nuostatų, kurios atitinkamai gali būti taikomos ir pramoginiams laivams, įvykdymo, Konvencijos Šalys imasi specialių priemonių sumažinti žalingą poveikį Baltijos jūros baseino jūrinei aplinkai, sukeliamą pramoginių laivų. Priemonės apima tiek oro taršos, triukšmo ir hidrodinaminį poveikius, taip pat atitinkamus atliekų iš pramoginių laivų priėmimo įrenginius.

10 straipsnis
Deginimo uždraudimas

1. Konvencijos Šalys turi uždrausti deginimą Baltijos jūros baseine.

2. Kiekviena Konvencijos Šalis įsipareigoja užtikrinti, kad šio straipsnio nuostatas atitiks laivai, kurie:

a) registruoti jos teritorijoje ar plaukioja su jos vėliava;

b) jos teritorijoje arba teritoriniuose vandenyse pakraunami medžiagomis, kurios bus sudegintos; ar

c) manoma, kad bus sudegintos jos vidaus vandenyse ir teritoriniuose vandenyse.

3. Įtariamo deginimo atveju Konvencijos Šalys bendradarbiauja tiriant tokį atvejį pagal IV Priedo 2 taisyklę.

11 straipsnis
Laidojimo uždraudimas

1. Konvencijos Šalys uždraudžia laidojimą Baltijos jūros baseine, išskyrus atvejus, išdėstytus šio straipsnio 2 ir 4 punktuose.

2. Iškasto grunto laidojimas leidžiamas, jeigu yra išduotas atitinkamų nacionalinių valstybinių institucijų specialus leidimas pagal V Priedo nuostatas.

3. Kiekviena Konvencijos Šalis įsipareigoja užtikrinti, kad šio straipsnio nuostatas atitiks laivai ir lėktuvai, kurie:

a) registruoti jos teritorijoje arba plaukioja su jos vėliava;

b) jos teritorijoje arba teritoriniuose vandenyse pakraunami medžiagomis, kurios bus laidojamos; arba

c) manoma, kad bus laidojamos jos vidaus vandenyse ir teritoriniuose vandenyse.

4. Šio straipsnio nuostatos netaikomos, kai žmogaus gyvybei ar laivo arba lėktuvo saugumui jūroje kyla grėsmė dėl laivo arba lėktuvo visiško suirimo ar netekimo ar bet kuriuo atveju, kuris sukelia pavojų žmogaus gyvybei, jei laidojimas, atrodo, yra vienintelis būdas grėsmei išvengti ir jei tikėtina, kad žala, sukelta tokio laidojimo, bus mažesnė nei pasielgus kitaip. Toks laidojimas turi būti atliktas taip, kad žalos žmogaus ir jūrinei gyvybei tikimybė būtų minimali.

5. Apie laidojimą, atliktą pagal šio straipsnio 4 punkto nuostatas, turi būti pranešta ir imtasi priemonių sutinkamai su VII Priedu ir nedelsiant informuota Komisija sutinkamai su V Priedo 4 taisyklės nuostatomis.

6. Laidojimo atveju, kai manoma, kad yra šio straipsnio nuostatų pažeidimas, Konvencijos Šalys bendradarbiauja tiriant tokį atvejį pagal IV Priedo 2 taisyklę.

12 straipsnis
Jūros dugno ir jo gelmių žvalgymas ir naudojimas

1. Kiekviena Konvencijos Šalis imasi visų priemonių, siekdama išvengti Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos taršos, kylančios iš jai priklausančios jūros dugno ar jo gelmių dalies žvalgymo ar naudojimo arba iš kitokios su tuo susijusios veiklos, taip pat užtikrinti, kad bus palaikomas atitinkamas pasiruošimas neatidėliotiniems atsakomiesiems veiksmams į avarinę taršą, sukeltą tokios veiklos.

2. Siekiant sustabdyti ir likviduoti tokios veiklos sukeltą taršą, Konvencijos Šalys įsipareigoja reikiamu būdu įvykdyti procedūras ir priemones, išdėstytas VI Priede.

13 straipsnis
Pranešimas ir konsultacijos dėl avarinės taršos atvejų

1. Kai avarinė tarša Konvencijos Šalies teritorijoje gali užteršti Baltijos jūros baseino jūrinę aplinką už jos teritorijos ribų ir gretimą jūrinį regioną, kuriame pagal tarptautinę teisę galioja jos suverenumo teisės ir jurisdikcija, ši Konvencijos Šalis nedelsdama praneša toms Konvencijos Šalims, kurių interesai yra ar gali būti paliesti.

2. Kai 1 punkte nurodytos Konvencijos Šalys laiko esant būtina, turi įvykti konsultacijos, siekiant išvengti tokios taršos, ją sumažinti ir kontroliuoti.

3. 1 ir 2 punktai taip pat taikomi ir tais atvejais, kai Konvencijos Šalys patiria tokią taršą iš trečiosios šalies teritorijos.

14 straipsnis
Bendradarbiavimas kovojant su jūros tarša

Konvencijos Šalys kiekviena atskirai ir visos kartu imasi visų atitinkamų priemonių, išdėstytų VII Priede, palaikyti tinkamą pasirengimą ir reaguoti į taršos avarijas, siekdamos likviduoti ar sumažinti iki minimumo šių avarijų pasekmes Baltijos jūros baseino jūrinei aplinkai.

15 straipsnis
Gamtos apsauga ir bioįvairovė

Konvencijos Šalys kiekviena atskirai ir visos kartu imasi visų atitinkamų priemonių Baltijos jūros baseino ir jos pakrančių ekosistemų, veikiamų Baltijos jūros, atžvilgiu išsaugoti natūralią augaliją bei bioįvairovę ir apsaugoti ekologinius procesus. Taip pat turi būti imamasi tokių priemonių siekiant užtikrinti Baltijos jūros baseino gamtinių išteklių subalansuotą naudojimą. Tuo tikslu Konvencijos Šalys siekia priimti tolesnius dokumentus su atitinkamais nurodymais ir kriterijais.

16 straipsnis
Ataskaita ir apsikeitimas informacija

1. Konvencijos Šalys reguliariai atsiskaito Komisijai apie:

a) juridines, kontrolės ir kitas priemones, kurių imtasi šios Konvencijos, jos Priedų ir papildomai priimtų rekomendacijų nuostatų įgyvendinimui;

b) priemonių, kurių imtasi įvykdyti šio punkto a) skirsnyje minėtoms nuostatoms, efektyvumą; ir

c) problemas, iškilusias vykdant šio punkto a) skirsnyje minėtas nuostatas.

2. Konvencijos Šaliai ar Komisijai pareikalavus, Konvencijos Šalys pateikia kiek galima išsamesnę informaciją apie leidimus išleidimams, emisijų duomenis arba duomenis apie aplinkos kokybę.

17 straipsnis
Visuomenės informavimas

1. Konvencijos Šalys užtikrina, kad visuomenei bus prieinama informacija apie Baltijos jūros ir jos baseino vandenų būklę, vykdomas ar numatomas priemones taršai sustabdyti ir likviduoti, taip pat tų priemonių efektyvumą. Šiam tikslui Konvencijos Šalys užtikrina, kad visuomenei bus prieinama tokia informacija:

a) išduoti leidimai ir sąlygos, kurių reikalaujama laikytis;

b) vandens ir išleidimų mėginių, paimtų monitoringo ir įvertinimo tikslu, rezultatai, taip pat tikrinimo rezultatai, ar atitinka vandens kokybės rodiklius arba leidimo sąlygas; ir

c) vandens kokybės rodikliai.

2. Kiekviena Konvencijos Šalis užtikrina, kad ši informacija bet kada tinkamu laiku bus prieinama visuomenei ir suteikia visuomenės atstovams prieinamomis sąlygomis įsigyti už priimtiną mokestį straipsnių jos registruose kopijas.

18 straipsnis
Informacijos apsauga

1. Šios Konvencijos nuostatos neliečia Konvencijos Šalies teisės ar įsipareigojimo pagal jos vidaus įstatymą ir taikomą tarpvalstybinę taisyklę apsaugoti informaciją, susijusią su intelektualine nuosavybe, įskaitant pramonines ir komercines paslaptis ar šalies saugumą ir asmeninių duomenų slaptumą.

2. Jei Konvencijos Šalis vis dėlto nusprendžia pateikti tokią saugomą informaciją kitai Konvencijos Šaliai, gaunanti tokią saugomą informaciją Šalis turi atsižvelgti į gautos informacijos slaptumą ir sąlygas, kuriomis ji suteikta, ir naudoti šią informaciją tik tais tikslais, kuriais ji buvo suteikta.

19 straipsnis
Komisija

1. Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisija, čia trumpai vadinama „Komisija“, yra įsteigta šios Konvencijos tikslams.

2. Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisija, įsteigta sutinkamai su 1974 m. Konvencija dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos, yra vadinama Komisija.

3. Vadovauti Komisijai pavedama paeiliui kiekvienai Konvencijos Šaliai Konvencijos Šalių pavadinimų anglų kalba abėcėlės tvarka. Pirmininkas eina pareigas dvejus metus ir pirmininkavimo laikotarpiu negali atstovauti Konvencijos Šaliai, kuriai pavestos pirmininko pareigos.

Jei pirmininkas negali pirmininkauti iki jam paskirto laikotarpio pabaigos, Konvencijos Šalis, kuriai pavestos pirmininko pareigos, paskiria asmenį vykdyti toms pareigoms, kol baigsis šios Konvencijos Šalies laikotarpis.

4. Pirmininko kvietimu Komisijos posėdžiai turi vykti ne rečiau kaip kartą per metus. Neeiliniai posėdžiai bet kurios Konvencijos Šalies reikalavimu, palaikomu kitos Konvencijos Šalies, pirmininko kvietimu turi įvykti kiek įmanoma greičiau, tačiau ne vėliau kaip per devyniasdešimt dienų nuo prašymo pateikimo datos.

5. Jei šios Konvencijos nenumatyta kitaip, Komisija turi priimti sprendimus vienbalsiai.

20 straipsnis
Komisijos pareigos

1. Komisijos pareigos:

a) nuolat stebėti, kaip vykdoma ši Konvencija;

b) ruošti rekomendacijas dėl priemonių, susijusių su šios Konvencijos tikslais;

c) nuolat apžvelgti šios Konvencijos, įskaitant jos Priedus, turinį ir rekomenduoti Konvencijos Šalims tokias pataisas Konvencijai, įskaitant jos Priedus, kiek to gali prireikti, įskaitant pakeitimus medžiagų sąrašuose, taip pat naujų Priedų priėmimą;

d) apibrėžti taršos kontrolės kriterijus, tikslus taršai mažinti ir tikslus, liečiančius priemones, ypač tas, kurios aprašytos III Priede;

e) paremti, glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais vyriausybiniais organais, atsižvelgiant į šio straipsnio f) skirsnį, papildomas priemones saugoti Baltijos jūros baseino jūrinę aplinką ir šiam tikslui:

i) iš prieinamų šaltinių gauti, apdoroti, apibendrinti ir platinti atitinkamą mokslinę, technologinę ir statistinę informaciją; ir

ii) remti mokslinius ir technologinius tyrimus; ir

f) siekti, kai būtina, kompetentingų regioninių ir kitų tarptautinių organizacijų pagalbos, bendradarbiauti tiek moksliniuose ir technologiniuose tyrimuose, tiek ir kitoje svarbioje veikloje, susijusioje su Konvencijos tikslais.

2. Komisija gali imtis tokių kitų pareigų, kurios, kaip manoma, būtinos tolimesniems Konvencijos tikslams.

21 straipsnis

Komisijos darbinės nuostatos

1. Komisijos darbinė kalba yra anglų kalba.

2. Komisija priima savo procedūrines taisykles.

3. Komisijos darbo vieta, vadinama „Sekretoriatu“, yra Helsinkyje.

4. Komisija paskiria Vykdomąjį sekretorių ir nustato tvarką kito personalo, kuris gali būti reikalingas, skyrimui ir apibrėžia Vykdomojo sekretoriaus pareigas, tarnybos trukmę ir sąlygas.

5. Vykdomasis sekretorius yra vyriausiasis Komisijos pareigūnas ir vykdo pareigas, kurios būtinos šios Konvencijos įgyvendinimui, Komisijos darbui ir kitiems uždaviniams, pavestiems Vykdomajam sekretoriui Komisijos ir jos procedūros taisyklių.

22 straipsnis
Komisijos finansinės nuostatos

1. Komisija patvirtina savo Finansų taisykles.

2. Komisija patvirtina metinį ar dvimetį numatomų išlaidų biudžetą ir aptaria biudžeto išlaidų projektą kitam finansiniam periodui.

3. Bendras biudžetas, įskaitant bet kokį Komisijos patvirtintą papildomą biudžetą, turi būti Konvencijos Šalių įmokėtas lygiomis dalimis, kitaip nei Europos Ekonominė Bendrija, nebent Komisija vienbalsiai nutaria kitaip.

4. Europos Ekonominė Bendrija turi įmokėti į biudžetą sumą, ne didesnę nei 2,5% administracinių išlaidų.

5. Kiekviena Konvencijos Šalis privalo apmokėti išlaidas, susijusias su jos atstovų, ekspertų ir patarėjų dalyvavimu Komisijoje.

23 straipsnis
Balsavimo teisė

1. Kiekviena Konvencijos Šalis turi vieno balso teisę Komisijoje, išskyrus atvejį, numatytą šio straipsnio 2 punkte.

2. Europos Ekonominė Bendrija ir bet kuri kita regioninė ekonominio integravimo organizacija savo kompetencijos klausimais naudojasi balso teise, lygia jos valstybių-narių, kurios yra šios Konvencijos Šalys, balsų skaičiui. Tokios organizacijos negali naudotis teise balsuoti, jeigu jos valstybės-narės savo balso teise jau pasinaudojo ir atvirkščiai.

24 straipsnis
Mokslinis ir technologinis bendradarbiavimas

1. Konvencijos Šalys įsipareigoja tiesiogiai arba, kai reikia, per kompetentingas regionines ar kitas tarptautines organizacijas bendradarbiauti mokslo, technologijų bei kitų tyrimų srityse ir keistis duomenimis bei kita moksline informacija šios Konvencijos tikslams. Siekiant palengvinti mokslinius tyrimus bei monitoringo veiklą Baltijos jūros baseine, Konvencijos Šalys įsipareigoja suderinti savo politiką, atsižvelgdamos į leidimo procedūras tokios veiklos vadovavimui.

2. Konvencijos Šalys, nepažeisdamos šios Konvencijos 4 straipsnio 2 punkto, įsipareigoja tiesiogiai arba, kai reikia, per kompetentingas regionines ar kitas tarptautines organizacijas remti tyrimus ir dalyvauti, remti arba bendradarbiauti programose, skirtose parengti metodus, įvertinančius taršos pobūdį ir mastą, kelius, padarinius, pavojingumą, likvidavimo priemones Baltijos jūros baseine. Konvencijos Šalys ypač įsipareigoja tobulinti alternatyvius tokių medžiagų, kurios gali sukelti Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos taršą, apdorojimo, atsikratymo ir sunaikinimo būdus.

3. Konvencijos Šalys, nepažeisdamos šios Konvencijos 4 straipsnio 2 punkto, įsipareigoja tiesiogiai arba, kai reikia, per kompetentingas regionines ar kitas tarptautines organizacijas ir

informacijos bei duomenų, gaunamų pagal šio straipsnio 1 ir 2 punktus, pagrindu bendradarbiauti rengiant suderintus stebėjimo metodus, atliekant kryptingus mokslinius tyrimus ir rengiant papildomas ar bendras programas monitoringui.

4. Darbo, susijusio su užduočių, nurodytų aukščiau išvardytuose punktuose, įgyvendinimu, organizavimas ir apimtis pirmiausiai turi būti apibrėžti Komisijos.

25 straipsnis
Atsakomybė už žalą

Konvencijos Šalys įsipareigoja kartu parengti ir priimti taisykles, liečiančias atsakomybę už žalą, kylančią iš šiai Konvencijai prieštaraujančių veiksmų ar aplaidumo, įskaitant atsakomybės ribas, kriterijus ir procedūras atsakomybės bei nuostolių atlyginimo nustatymui.

26 straipsnis
Ginčų sprendimas

1. Kilus ginčui tarp Konvencijos Šalių dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo, Šalys siekia sprendimo derybų keliu. Jei besiginčijančios Šalys negali susitarti, jos privalo siekti trečios Konvencijos Šalies, kvalifikuotos tarptautinės organizacijos ar kvalifikuoto asmens paslaugų arba bendrai prašyti jų tarpininkavimo.

2. Jei besiginčijančios Šalys negali išspręsti ginčo derybų keliu ar nepajėgia susitarti dėl aukščiau minėtų priemonių, tokie ginčai turi būti Šalims susitarus pateikiami arbitražui, nuolatiniam arbitražui ar Tarptautiniam teismui.

27 straipsnis
Tam tikrų laisvių užtikrinimas

Šios Konvencijos nuostatos neturi būti aiškinamos kaip laivybos, žvejybos, jūrinių mokslinių tyrimų ir kitokio teisėto atviros jūros naudojimo laisvės, taip pat neagresyvaus teritorinės jūros kirtimo teisės pažeidimas.

28 straipsnis
Priedų statusas

Priedai prie šios Konvencijos sudaro neatskiriamą šios Konvencijos dalį.

29 straipsnis
Santykis su kitomis Konvencijomis

Šios Konvencijos nuostatos yra be išankstinio nusistatymo į Konvencijos Šalių teises ir pareigas sudarytoms ir numatomoms sudaryti sutartims ir plėtoti pagrindinius Jūrų teisės principus, esančius šioje Konvencijoje, ir ypač nuostatas, liečiančias jūrinės aplinkos teršimo sustabdymą.

30 straipsnis
Konferencija Konvencijos peržiūrėjimui ar pataisymui

Konferencija visos Konvencijos ar jos pataisos peržiūrėjimo tikslu gali būti sušaukiama Konvencijos Šalims sutikus ar Komisijai pareikalavus.

31 straipsnis
Konvencijos straipsnių pataisos

1. Kiekviena Konvencijos Šalis gali siūlyti pataisas šios Konvencijos straipsniams. Bet kokia pasiūlyta pataisa turi būti pateikta Depozitarui ir jo perduota visoms Konvencijos Šalims, kurios gavusios pranešimą privalo kaip galima greičiau pranešti Depozitarui, ar jos palaiko šią pataisą, ar jai nepritaria.

Konvencijos Šaliai reikalaujant pasiūlyta pataisa turi būti išnagrinėta Komisijos. Tokiu atveju turi būti taikomas 19 straipsnio 4 punktas. Jei Komisija priima pataisą, tada laikomasi šio straipsnio 2 punkto tvarkos.

2. Komisija gali rekomenduoti pataisas šios Konvencijos straipsniams. Bet kuri taip pasiūlyta pataisa turi būti pateikta Depozitarui ir jo perduota visoms Konvencijos Šalims, kurios, gavusios pranešimą, privalo kaip galima greičiau pranešti Depozitarui, ar jos palaiko šią pataisą, ar jai nepritaria.

3. Pataisa įsigalioja devyniasdešimtąją dieną nuo tos datos, kai Depozitaras gauna paskutinės Šalies patvirtinimą apie pataisos priėmimą.

32 straipsnis
Priedų pataisos ir Priedų priėmimas

1. Bet kurią Konvencijos Šalies pasiūlytą Priedų pataisą Depozitaras turi perduoti kitoms Konvencijos Šalims ir išnagrinėti Komisijoje. Jei Komisija pataisą priima, ji perduodama Konvencijos Šalims ir rekomenduojama patvirtinti.

2. Bet kuri Komisijos rekomenduota Priedų pataisa turi būti Depozitaro perduota Konvencijos Šalims ir rekomenduota patvirtinti.

3. Pasibaigus Komisijos nustatytam laikotarpiui, tokia pataisa turi būti laikoma patvirtinta, jei tik per tą laikotarpį nė viena iš Konvencijos Šalių raštu nepranešė Depozitarui, jog prieštarauja šiai pataisai. Patvirtinta pataisa įsigalioja nuo Komisijos nustatytos datos.

Komisijos nustatytas laikotarpis gali būti pratęstas papildomu šešių mėnesiu laikotarpiu ir pataisos įsigaliojimo terminas atitinkamai nukeliamas, jeigu išimties tvarka kuri nors Konvencijos Šalis informuoja Depozitarą prieš baigiantis Komisijos nustatytam laikotarpiui, kad, nors ji ketina priimti pataisą, konstituciniai reikalavimai tokiam patvirtinimui dar nėra įvykdyti.

4. Šios Konvencijos Priedas gali būti priimtas remiantis šio straipsnio nuostatomis.

33 straipsnis
Išlygos

1. Šios Konvencijos nuostatos neturi būti išlygų objektas.

2. Šio straipsnio 1 punkto nuostata neužkerta kelio Konvencijos Šaliai pristabdyti ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui šios Konvencijos Priedo, jo dalies ar pataisos jam taikymą po to, kai minėtasis Priedas ar jo pataisa yra įsigaliojusi. Bet kuri 1974 metų Konvencijos dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos Konvencijos Šalis, kuri, įsigaliojus šiai Konvencijai, pristabdo Priedo ar jo dalies taikymą, privalo pristabdymo laikotarpiu taikyti atitinkamą 1974 metų Konvencijos Priedą ar jo dalį.

3. Jeigu įsigaliojus šiai Konvencijai Konvencijos Šalis naudojasi šio straipsnio 2 punkto nuostatomis, ji privalo pranešti kitoms Konvencijos Šalims, kol Komisija priims Priedo pataisą ar naują Priedą, apie tas nuostatas, kurios bus pristabdytos pagal šio straipsnio 2 punktą.

34 straipsnis
Pasirašymas

Ši Konvencija atvira pasirašymui nuo 1992 metų balandžio 9 d. iki 1992 metų spalio 9 d. Helsinkyje valstybėms ir Europos Ekonominei Bendrijai, dalyvaujančioms 1992 metų balandžio 9 d. Helsinkyje vykstančioje Diplomatinėje konferencijoje dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos.

35 straipsnis
Ratifikavimas, patvirtinimas ir prisijungimas

1. Ši Konvencija turi būti ratifikuota arba patvirtinta.

2. Įsigaliojus šiai Konvencijai, ji yra atvira bet kurios valstybės ar bet kurios regioninės ekonominio integravimo organizacijos, suinteresuotų įgyvendinti šios Konvencijos siekius ir tikslus prisijungimui, su sąlyga, kad ši valstybė arba organizacija yra kviečiama visų Konvencijos Šalių. Tuo atveju, kai regioninės ekonominio integravimo organizacijos kompetencija yra ribota, jos dalyvavimo trukmė ir sąlygos gali būti sutartos tarp Komisijos ir suinteresuotos organizacijos.

3. Ratifikavimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentai turi būti atiduodami saugoti Depozitarui.

4. Europos Ekonominė Bendrija ir bet kuri kita regioninė ekonominio integravimo organizacija, tapusi šios Konvencijos Šalimi, turi savo kompetencijos klausimais savo vardu naudotis teisėmis ir vykdyti įsipareigojimus, kuriuos ši Konvencija suteikia jos valstybėms-narėms. Tokiais atvejais valstybės – šių organizacijų narės neturi teisės naudotis individualiai tokiomis teisėmis.

36 straipsnis
Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja praėjus dviems mėnesiams nuo tos datos, kai visų pasirašančių valstybių, besiribojančių su Baltijos jūra, ir Europos Ekonominės Bendrijos ratifikavimo ar patvirtinimo dokumentai atiduoti saugoti.

2. Kiekvienai valstybei, kuri ratifikuoja ar patvirtina šią Konvenciją prieš atiduodant ar po to, kai atiduotas saugoti pakutinis ratifikavimo ar patvirtinimo dokumentas, aprašytas šio straipsnio 1 punkte, ši Konvencija įsigalioja praėjus dviems mėnesiams nuo tos datos, kai valstybė atidavė saugoti savo ratifikavimo ar patvirtinimo dokumentą, arba nuo Konvencijos įsigaliojimo datos, žiūrint kuri data vėlesnė.

3. Kiekvienai prisijungiančiai valstybei ar regioninei ekonominio integravimo organizacijai ši Konvencija įsigalioja praėjus dviems mėnesiams nuo tos datos, kai ši valstybė ar regioninė ekonominio integravimo organizacija atidavė saugoti savo prisijungimo dokumentus.

4. Įsigaliojus šiai Konvencijai, Konvencija dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos, pasirašyta Helsinkyje 1974 metų kovo 22 d. kaip pataisyta, nebegalioja.

5. Neprieštaraujant šio straipsnio 4 punktui, pataisos minėtos Konvencijos Priedams, priimtos minėtos Konvencijos Šalių, laikotarpiu tarp Konvencijos pasirašymo ir įsigaliojimo, toliau taikomos, kol atitinkami šios Konvencijos Priedai nebus atitinkamai pataisyti.

6. Neprieštaraujant šio straipsnio 4 punktui, rekomendacijos ir sprendimai, patvirtinti pagal minėtą Konvenciją, turi būti toliau taikomi tokiu mastu, kiek jie yra suderinami arba nėra tiksliai apibrėžti su šia Konvencija arba bet kuriuo vėliau patvirtintu sprendimu.

37 straipsnis
Išstojimas

1. Bet kuriuo metu, praėjus penkeriems metams nuo šios Konvencijos įsigaliojimo datos, bet kuri Konvencijos Šalis gali išstoti iš šios Konvencijos raštu pranešusi apie tai Depozitarui. Išstojimas tokiai Konvencijos Šaliai įsigalioja birželio tryliktąją kitų metų dieną nuo tada, kai Depozitarui buvo pranešta apie išstojimą.

2. Konvencijos Šaliai pranešus apie išstojimą, Depozitaras privalo sušaukti Konvencijos Šalių pasitarimą išstojimo pasekmėms aptarti.

38 straipsnis
Depozitaras

Suomijos Vyriausybė, einanti Depozitaro pareigas, privalo:

a) pranešti visoms Konvencijos Šalims ir Vykdomajam sekretoriui apie:

i) pasirašymus;

ii) bet kurio ratifikavimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento atidavimą saugoti;

iii) bet kurią šios Konvencijos įsigaliojimo datą;

iv) bet kurią pasiūlytą ar rekomenduotą bet kurio straipsnio ar Priedo pataisą arba naujo Priedo priėmimą, taip pat ir datą, nuo kurios tokia pataisa ar naujas Priedas įsigalioja;

v) bet kurį pagal 31 ir 32 straipsnius gautą pranešimą bei jo gavimo datą;

vi) bet kurį pranešimą apie išstojimą ir tokio išstojimo įsigaliojimo datą;

vii) bet kurį kitą veiksmą ar pranešimą, susijusį su šia Konvencija;

b) perduoti patvirtintas šios Konvencijos kopijas prisijungiančioms valstybėms ar regioninėms ekonominio integravimo organizacijoms.

TAI PATVIRTINDAMI, žemiau pasirašiusieji, turėdami reikiamus įgaliojimus, pasirašė šią Konvenciją.

PASIRAŠYTA Helsinkyje tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt antrųjų metų balandžio devintą dieną vieninteliame autentiškame egzemplioriuje anglų kalba, kuris atiduotas saugoti Suomijos Vyriausybei. Suomijos Vyriausybė perduoda patvirtintas kopijas visoms pasirašiusioms valstybėms.

_____

I PRIEDAS

Kenksmingos medžiagos

1 DALIS. BENDRIEJI PRINCIPAI

1. Įvadas

Siekiant įvykdyti šios Konvencijos atitinkamų dalių reikalavimus, Konvencijos Šalys privalo taikyti žemiau išvardytas procedūras nustatant ir įvertinant kenksmingas medžiagas, kaip nurodyta 2 straipsnio 7 punkte.

1.1. Medžiagų laikymo kriterijai

Medžiagų nustatymas ir įvertinimas turi būti pagrįstas būdingomis medžiagų savybėmis, būtent:

- patvarumu;
- toksiškumu ar kitomis kenksmingomis savybėmis;
- tendencija bioakumuliuotis,

parametrais, galinčiais sukelti taršą, tokiais kaip:

- santykis tarp stebėtų koncentracijų ir koncentracijų, nesukeliančių pastebimo poveikio;
- žmogaus sukeltas eutrofikacijos pavojus;
- tarpvalstybinio ar tolimų pernašų įtaka;
- nepageidaujamų pokyčių pavojus jūrinėje ekosistemoje ir poveikių negrįžtamumas ar ilgalaikiškumas;
- radioaktyvumas;
- rimtos kliūtys jūros maistinių išteklių gausumui ar naudos iš jūros gavimui kitokiais teisėtais būdais;
- medžiagų pasiskirstymas (t. y. patekę kiekiai, naudojama medžiaga ir galimybė pasiekti jūrinę aplinką);
- įrodytos kancerogeninės, teratogeninės ar mutageninės savybės jūrinėje aplinkoje ar per ją perduodamos.

Šie parametrai nebūtinai vienodai svarbūs atskirų medžiagų ar jų grupių nustatymui ir įvertinimui.

1.2. Svarbiausios kenksmingų medžiagų grupės

Konvencijos Šalys privalo savo prevencinėse priemonėse teikti pirmenybę tokioms medžiagų, kurios visuotinai pripažintos kenksmingomis, grupėms:

a) sunkieji metalai ir jų junginiai;

b) organiniai halogeninti junginiai;

c) organiniai fosforo ir alavo junginiai;

d) pesticidai, tokie kaip fungicidai, herbicidai, insekticidai, akaricidai ir cheminės medžiagos, naudojamos medienos, miško rąstų, medienos masės, celiuliozės, popieriaus, odos ir tekstilės apsaugai;

e) nafta ir naftinės kilmės angliavandeniliai;

f) kiti organiniai junginiai, itin kenksmingi jūrinei aplinkai;

g) azoto ir fosforo junginiai;

h) radioaktyviosios medžiagos, įskaitant atliekas;

i) patvarios medžiagos, galinčios plūduriuoti, likti suspensijoje ar nusėsti;

j) medžiagos, smarkiai veikiančios žmogaus vartojamų jūros produktų skonį ir/ar kvapą arba veikiančios vandens skonį, kvapą, spalvą, skaidrumą ar kitas charakteristikas.

2 DALIS. UŽDRAUSTOS MEDŽIAGOS

Siekdamos apsaugoti Baltijos jūros baseiną nuo pavojingų medžiagų, Konvencijos Šalys turi uždrausti, visiškai ar iš dalies, tokių medžiagų ar jų grupių naudojimą Baltijos jūros regione ir jos baseine:

2.1. Medžiagos, uždraustos bet kokiam galutiniam vartojimui, išskyrus vaistams

DDT (1,1,1-trichloro-2,2-bis-(chlorofenilas)-etanas) ir jo deriniai DDE ir DDD.

2.2. Medžiagos, uždraustos bet kokiam naudojimui, išskyrus esamų uždarų sistemų įrangoje iki jų galiojimo pabaigos ar moksliniams tyrimams, patobulinimams ar analitiniais tikslais

a) PCB (polichlorinti bifenilai);
b) PCT (polichlorinti terpenilai).

2.3. Medžiagos, uždraustos tam tikram pritaikymui

Organiniai alavo junginiai atspariems apaugoms dažams, skirtiems dažyti pramoginiams laivams, kurių grimzlė iki 25 m, ir žvejybos tinklams.

3 DALIS. PESTICIDAI

Siekdamos apsaugoti Baltijos jūros baseiną nuo kenksmingų medžiagų, Konvencijos Šalys privalo stengtis sumažinti iki minimumo ir, kur įmanoma, uždrausti vartoti tokias medžiagas, kaip pesticidai, Baltijos jūros regione ir jos baseine:

	CAS-numeris
Akrilonitrilas	107131
Aldrinas	309002
Aramitas	140578
Kadmio junginiai	-
Chlordanas	57749
Chlordekonas	143500
Chlordimeformas	6164983
Chloroformas	67663
1,2-dibrometanas	106934
Dieldrinas	60571
Endrinas	72208
Fluoracto rūgštis ir jos dariniai	7664393, 144490
Heptachloras	76448
Izobenzanas	297789
Izodrinas	465736
Kelevanas	4234791
Švino junginiai	-
Gyvsidabrio junginiai	-
Morfamkvatas	4636833
Nitrofenas	1836755
Pentachlorfenolis	87865
Polichlorinti terpenai	8001501
Kvintozenas	82688

Seleno junginiai	-
2,4,5-T	93765
Toksafenas	8001352

II PRIEDAS

Kriterijai geriausios aplinkos apsaugos požiūriu praktikos ir geriausios turimos technologijos naudojimui

1 taisyklė. Bendrosios nuostatos

1. Sutinkamai su atitinkamomis šios Konvencijos dalimis, Konvencijos Šalys turi taikyti žemiau aprašytus kriterijus Geriausiai aplinkos apsaugos požiūriu praktikai bei Geriausiai turimai technologijai.

2. Siekdamos sustabdyti ir likviduoti taršą, Konvencijos Šalys privalo naudoti Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką visiems taršos šaltiniams ir Geriausią turimą technologiją koncentruotiems taršos šaltiniams, iki minimumo sumažinti ar užkirsti kelią teršalų patekimui į vandenį ir orą iš visų taršos šaltinių, tam parengdamos kontrolės strategiją.

2 taisyklė. Geriausia aplinkos apsaugos požiūriu praktika

1. Terminas „Geriausia aplinkos apsaugos požiūriu praktika“ reiškia tinkamiausių priemonių derinio taikymą. Pasirenkant atskiriems atvejams, mažų mažiausiai turi būti atsižvelgta į žemiau išvardytų priemonių pagal svarbą seką:

- visuomenės ir vartotojų informavimas ir švietimas apie konkrečios veiklos ir gaminių pasirinkimo, jų vartojimo ir galutinio sunaikinimo pasekmes aplinkai;
- Geriausios aplinkos apsaugos požiūriu praktikos Kodeksų, apimančių visus veiklos aspektus nuo produkto pagaminimo iki sunaikinimo, rengimas ir taikymas;
- privalomi žymėjimai, informuojantys visuomenę ir vartotojus apie pavojų aplinkai, susijusį su gaminiu, jo vartojimu ir galutiniu sunaikinimu;
- surinkimo ir sunaikinimo sistemų buvimas;
- išteklių, įskaitant energiją, taupymas;
- perdirbimas, atstatymas ir pakartotinis panaudojimas;
- pavojingų medžiagų ir gaminių vartojimo ir pavojingų atliekų sudarymo vengimas;
- ekonominių priemonių taikymas veiklai, gaminiams ar jų grupėms ir emisijoms;
- licencijavimo, apimančio apribojimų ir draudimų seką, sistema.

2. Bendrai ar atskirais atvejais apibrėžiant, koks priemonių derinys sudaro Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką, ypač reikia kreipti dėmesį į:

- preventyvinį principą;
- pavojų aplinkai, susijusį su gaminiu, jo gamyba, naudojimu ir galutiniu sunaikinimu;
- atsisakymą arba pakeitimą mažiau teršiančia veikla ar medžiagomis;
- vartojimo mastą;
- alternatyvių medžiagų ar veiklos potencialią naudą aplinkos apsaugos požiūriu arba trūkumus;
- pasiekimus ir pokyčius mokslo žiniose ir sampratoje;
- įgyvendinimo terminus;
- socialinę ir ekonominę reikšmę.

3 taisyklė. Geriausia turima technologija

1. Terminas „Geriausia turima technologija“ vartojamas apibūdinti naujausiems procesų, įrangos ar darbo metodų pasiekimams (mokslo žinių lygiui), kurie parodo praktinį konkrečių priemonių tinkamumą išmetimams apriboti.

2. Nustatant, ar procesų, įrangos ir darbo metodų derinys sudaro Geriausią turimą technologiją, bendrai ar atskirais atvejais, ypač reikia atkreipti dėmesį į:

- palyginamus procesus, įrangą ar darbo metodus, kurie neseniai buvo sėkmingai išbandyti;
- technologijos pažangą ir mokslo žinių bei sampratos pokyčius;
- ekonomines tokios technologijos prielaidas;
- pritaikymo terminus;
- su tuo susijusių emisijų pobūdį ir kiekį;
- beatliekę/mažaatliekę technologiją;
- preventyvinį principą.

4 taisyklė. Raida ateityje

Taigi „Geriausia aplinkos apsaugos požiūriu praktika“ bei „Geriausia turima technologija“ ilgainiui keisis, atsižvelgiant į technologijos pažangą ir ekonominius bei socialinius faktorius, taip pat mokslo žinių ir sampratos pokyčius.

III PRIEDAS

Taršos iš sausumos taršos šaltinių prevencijai taikomi kriterijai ir priemonės

1 taisyklė. Bendrosios nuostatos

Pagal atitinkamas šios Konvencijos dalis Konvencijos Šalys turi taikyti šio Priedo kriterijus ir priemones visame baseine ir atsižvelgti į Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką (GAP) ir Geriausią turimą technologiją (GTT), aprašytas II Priede.

2 taisyklė. Ypatingieji reikalavimai

1. Buitinės nuotekos turi būti valomos bent biologiniais ar kitais ne mažiau veiksmingais metodais, siekiant pagerinti svarbiausius jų parametrus. Turi būti gerokai sumažinti biogeninių medžiagų kiekiai.

2. Kur įmanoma, pramonės įmonėse turėtų būti tvarkomasi taikant uždaras sistemas ar aukšto laipsnio cirkuliaciją, siekiant sumažinti nuotekų kiekį.

3. Pramoninės nuotekos turėtų būti išvalomos atskirai, prieš sumaišant su atskiestais vandenimis.

4. Nuotekos, turinčios pavojingų ar kitų panašaus poveikio medžiagų, neturi būti valomos kartu su kitomis nuotekomis, nebent analogiškas teršalų kiekio sumažėjimas yra pasiekiamas lyginant su atskiru kiekvieno nuotekų srauto valymu. Gerinant nuotekų kokybę, neturėtų reikšmingai padidėti kenksmingo dumblo kiekis.

5. Ribiniai dydžiai išmetimams, turintiems kenksmingų medžiagų, į vandenį ir į orą turėtų būti nurodyti specialiuose leidimuose.

6. Pramonės įmonės ir kiti koncentruotos taršos šaltiniai, sujungti su buitinių nuotekų valymo įrenginiais, turėtų naudoti Geriausią turimą technologiją, siekiant išvengti pavojingų medžiagų, kurių buitinių nuotekų valymo įrenginiai nepajėgia nukenksminti arba kurios gali sutrikdyti procesus valymo įrenginiuose. Be to, turėtų būti imtasi priemonių pagal Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką.

7. Tarša iš žuvivaisos įmonių turėtų būti sustabdyta ir pašalinta skatinant ir įdiegiant Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką ir Geriausią turimą technologiją.

8. Tarša iš išsklaidytų taršos šaltinių, įskaitant žemės ūkį, turėtų būti pašalinta skatinant ir įdiegiant Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką.

9. Naudojami pesticidai turėtų atitikti Komisijos apibrėžtus kriterijus.

3 taisyklė. Leidimų išdavimo pramonės įmonėms principai

Konvencijos Šalys, išduodamos leidimus, minėtus šios Konvencijos 6 straipsnio 3 punkte, įsipareigoja taikyti tokius principus ir procedūras:

1. Pramonės įmonės operatorius privalo pateikti duomenis ir informaciją, naudodamas anketos formą, atitinkamai nacionalinei valstybinei institucijai. Rekomenduojama, kad operatorius, prieš pateikdamas anketą valdžios institucijai, susitartų su atitinkama nacionaline valstybine institucija dėl anketos reikalaujamų duomenų (susitarimas dėl reikalaujamos informacijos ir tikrinimo apimties).

Į anketą turėtų būti įtraukti mažiausiai tokie duomenys ir informacija:

Bendra informacija

- pavadinimas, ūkio šaka, vieta ir darbuotojų skaičius.

Esama padėtis ir/ar numatoma veikla

- išmetimų ir/ar emisijų vieta;
- gamybos pobūdis, jos apimtis ir/ar gaminių kiekis;
- gamybos procesai;
- žaliavos, medžiagų ir/ar pusfabrikačių pobūdis ir kiekis;
- nevalytų nuotekų ir gamtinių dujų iš visų atitinkamų taršos šaltinių (pvz., vanduo gamybai, aušinimo vanduo) kiekis ir kokybė;
- nuotekų ir gamtinių dujų valymas pagal jų pirminio ir/ar galutinio valymo būdą, technologiją ir efektyvumą;
- išvalytos nuotekos ir gamtinės dujos pagal jų kiekį ir kokybę išleidimo vietoje iš pirminio ir/ar galutinio valymo įrenginių;
- kietų ir skystų atliekų, susidariusių gamybos proceso bei nuotekų ir gamtinių dujų valymo metu, kiekis ir kokybė;
- kietų ir skystų atliekų apdorojimas;
- informacija apie priemones gamybinėms avarijoms ir avariniams išmetimams išvengti;
- esama būklė ir galimas poveikis aplinkai.

Alternatyvos ir įvairūs jų poveikiai, pvz., aplinkosauginiais, ekonominiais ir saugumo aspektais, jeigu būtina

- kiti galimi gamybos procesai;
- kitos galimos žaliavos, medžiagos ir/ar pusfabrikačiai;
- kitos galimos valymo technologijos.

2. Atitinkama nacionalinė valstybinė institucija privalo įvertinti esamą būklę ir galimą planuojamos veiklos poveikį aplinkai.

3. Atitinkama nacionalinė valstybinė institucija išduoda leidimą po to, kai atliktas visapusiškas įvertinimas, ypač atsižvelgus į aukščiau minėtus aspektus. Leidime mažiausiai turi būti pažymėta:

- visų komponentų (pvz., gamybos apimtis), kurie veikia išmetimų ir/ar emisijų kiekį ir kokybę, charakteristikos;
- ribiniai dydžiai tiesioginių ir netiesioginių išmetimų ir emisijų kiekiui ir kokybei (apkrovoms ir/ar koncentracijoms);
- instrukcijos apie:
- statybą ir saugumą;
- gamybos procesus ir/ar medžiagas;
- valymo įrenginių eksploataciją ir priežiūrą;
- medžiagų regeneravimą ir atliekų pašalinimą;
- operatoriaus vykdomos kontrolės (savikontrolės) pobūdį ir apimtį;

- priemones, kurių imamasi gamybinių avarijų ar avarinių išmetimų atveju;
- naudotinus analizės metodus;
- operatoriaus sudarytą modernizacijos, pertvarkymo ir tikrinimo grafiką;
- operatoriaus ataskaitų dėl monitoringo ir/ar savikontrolės, pertvarkymo ir tikrinimo priemonių grafiką.

4. Atitinkama nacionalinė valstybinė institucija ar nepriklausoma institucija, įgaliota atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos, privalo:
- tikrinti išmetimų ir/ar emisijų kiekį ir kokybę, imdama ir analizuodama pavyzdžius;
- kontroliuoti, ar laikomasi leidimo reikalavimų;
- organizuoti nuotekų išleidimų ir emisijų į orą įvairaus poveikio monitoringą;
- jei reikia, peržiūrėti leidimą.

IV PRIEDAS

Taršos iš laivų prevencija

1 taisyklė. Bendradarbiavimas

Konvencijos Šalys bendradarbiauja, siekdamos apsaugoti Baltijos jūros baseiną nuo taršos iš laivų:

a) Tarptautinėje jūrų organizacijoje, ypač ruošiant tarptautines taisykles, grindžiamas šios Konvencijos svarbiausiais principais ir įsipareigojimais, kurios taip pat apima ir II Priede aprašytų Geriausios aplinkos apsaugos požiūriu praktikos bei Geriausios turimos technologijos naudojimo skatinimą;

b) veiksmingai ir suderintai įgyvendindamos Tarptautinės jūrų organizacijos priimtas taisykles.

2 taisyklė. Pagalba atliekant tyrimus

Konvencijos Šalys, nepažeisdamos šios Konvencijos 4 straipsnio 3 punkto, atitinkamai padeda viena kitai tiriant galiojančių įstatymų dėl priemonių prieš taršą pažeidimus, kurie įvyko, ar įtariama, kad įvyko Baltijos jūros baseine. Tokia pagalba gali apimti ne vien tiktai kompetentingų valdžios institucijų naftos registracijos žurnalų, krovinių registracijos žurnalų, budėjimo ir mašinų skyriaus budėjimo žurnalų patikrinimą ir naftos mėginių paėmimą analitinio identifikavimo tikslais.

3 taisyklė. Apibrėžimai

Šio Priedo tikslams:

1. „Administracija“ yra Konvencijos Šalies Vyriausybė, kuriai pavaldus eksploatuojamas laivas. Laivo, turinčio teisę iškelti kurios nors šalies vėliavą, atžvilgiu Administracija yra tos šalies Vyriausybė. Stacionarių ar plaukiojančių platformų, naudojamų žvalgyti ir eksploatuoti jūros dugną ir jo gelmes priekrantės zonoje, kurioje pakrantės šalis naudojasi suvereniomis jos gamtinių resursų žvalgymo ir eksploatavimo teisėmis, atžvilgiu Administracija yra atitinkamos pakrantės šalies Vyriausybė.

2. a) „Išleidimas“, kalbant apie kenksmingas medžiagas ar ištekėjimus, turinčius tokių medžiagų, reiškia bet kokį išleidimą, bet kuriuo būdu įvykusį iš laivo, ir apima bet kokį ištekėjimą, atsikratymą, išsiliejimą, prasisunkimą, išpumpavimą, išskyrimą ar ištuštinimą;

b) „Išleidimo“ sąvoka neapima:

i) laidojimo, vykdomo pagal 1972 m. gruodžio 29 d. Londone pasirašytą Konvenciją dėl Jūros taršos laidojant atliekas ir kitas medžiagas prevencijos; ar

ii) kenksmingų medžiagų išleidimo, tiesiogiai kylančio iš žvalgymo, tyrimo darbų ir susijusio su jūros dugno mineralinių išteklių apdorojimu atviroje jūroje; arba

iii) kenksmingų medžiagų išleidimo, atliekant teisėtus mokslinius tyrimus, taršos sumažinimo ir kontrolės klausimais.

3. Terminas „nuo artimiausio kranto“ reiškia: nuo bazinės linijos, nuo kurios aptariamos teritorijos teritorinė jūra nustatyta pagal tarptautinę teisę.

4. Terminas „jurisdikcija“ aiškinamas pagal tuo metu galiojančią tarptautinę teisę arba šio Priedo aiškinimą.

5. Terminas „MARPOL 73/78“ reiškia 1973 m. tarptautinę Konvenciją taršos iš laivų prevencijai, kaip pakeistą 1978 m. pasirašytu Protokolu.

4 taisyklė. MARPOL 73/78 Priedų taikymas

Laikantis 5 taisyklės, Konvencijos Šalys turi taikyti MARPOL 73/78 Priedų nuostatas.

5 taisyklė. Nuotekos

Konvencijos Šalys privalo taikyti šias Taisykles dėl nuotekų išleidimo iš laivų, eksploatuojamų Baltijos jūros baseine, A-D, F ir G punktų nuostatas.

A. Apibrėžimai

Šios taisyklės tikslams:

1. „Nuotekos“ reiškia:

a) nuotekas ir kitas atliekas iš bet kokio tipo tualetų, pisuarų ir WC špigatų;

b) nuotekas iš medicininių patalpų (vaistinės, ligoninės ir pan.) per tokiose patalpose esančias vonias, kriaukles, špigatus;

c) nuotekas iš patalpų, kuriose laikomi gyvuliai; ar

d) kitas nuotekas, sumaišytas su aukščiau nurodytomis nuotekomis.

2. „Kaupiamasis rezervuaras“ reiškia rezervuarą, naudojamą nuotekų surinkimui ir laikymui.

B. Taikymas

Šios taisyklės nuostatos turi būti taikomos:

a) laivams, kurių bendra talpa 200 t ir daugiau;

b) mažesnės nei 200 t bendros talpos laivams, turintiems leidimą vežti daugiau nei 10 žmonių;

c) nenustatytos bendros talpos laivams, turintiems leidimą vežti daugiau nei 10 žmonių.

C. Nuotekų išleidimas

1. Laikantis šios taisyklės D punkto nuostatų, nuotekų išleidimas į Baltijos jūrą yra uždraustas, išskyrus kai:

a) iš laivo išleidžiamos atmieštos ir dezinfekuotos nuotekos, naudojantis Administracijos patvirtinta sistema, daugiau nei už 4 jūrmylių nuo artimiausio kranto arba neatmieštos ar nedezinfekuotos nuotekos didesniu nei 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto, su sąlyga, kad bet kuriuo atveju nuotekos, laikytos kaupiamuosiuose rezervuaruose, bus išleidžiamos ne vienu metu, o palaipsniui, kai laivas plaukia ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu; arba

b) laive yra veikiantys Administracijos patvirtinti nuotekų valymo įrenginiai, ir:

i) įrenginių kontrolės duomenys užrašyti laive laikomame dokumente;

ii) be to, išleidus nuotekas, laivą supančiame vandenyje neturi atsirasti matomų skendinčių dalelių, taip pat neturi pakisti vandens spalva.

2. Kai nuotekos sumaišomos su atliekomis ar kitomis nuotekomis, kurių išleidimo reikalavimai skirtingi, turi būti taikomi griežtesni reikalavimai.

D. Išimtys

Šios taisyklės C punktas netaikomas, kai:

a) nuotekų išleidimas iš laivo būtinas laivo ir esančių jame žmonių saugumo užtikrinimo ar gyvybės išgelbėjimo jūroje tikslu; ar

b) nuotekų išleidimas įvyksta dėl laivo ar jo prietaisų gedimo, jeigu iki gedimo ir po to buvo imtasi visų įmanomų atsargos priemonių išleidimui išvengti arba sumažinti jį iki minimumo.

E. Priėmimo įrenginiai

1. Konvencijos Šalys įsipareigoja užtikrinti aprūpinimą įrenginiais nuotekoms surinkti Baltijos jūros baseino uostuose ir terminaluose, nesutrikdant laivų eismo grafikų, adekvačiai patenkinant juos naudojančių laivų poreikius.

2. Tam, kad priėmimo įrenginių vamzdžius būtų galima sujungti su laivo išleidimo vamzdynu, abi linijos turi būti aprūpintos standartinėmis išleidimo vamzdžių jungtimis sutinkamai su žemiau nurodyta lentele:

STANDARTINIAI FLANŠŲ MATMENYS IŠLEIDIMO VAMZDŽIŲ JUNGTIMS

Aprašymas	Dydis
Išorinis skersmuo	210 mm
Vidinis skersmuo	Pagal išorinį vamzdžio skersmenį
Varžtų apskritimo skersmuo	170 mm
Įpjovos flanše	Keturios 18 mm skersmens angos, lygiais atstumais išdėstytos
	aukščiau nurodyto skersmens varžto apskritime, prapjautos link
	flanšo pakraščių. Įpjovos plotis turi būti 18 mm
Flanšo storis	16 mm
Varžtai ir veržlės: skaičius ir skersmuo	4, kiekvienas 16 mm skersmens ir tinkamo ilgio

Flanšas sukonstruotas sujungti vamzdžiams, kurių vidinis skersmuo maksimum iki 100 mm ir jis turi būti pagamintas iš plieno ar kitos ekvivalenčios medžiagos, turinčios lygų paviršių. Šis flanšas kartu su reikiamu tarpikliu turi būti tinkamas darbui esant 6 kg/cm^2 slėgiui.

Laivams, turintiems 5 m ar mažesnę grimzlę, vidinis išleidimo jungties skersmuo gali būti 38 milimetrai.

F. Apžiūros

1. Laivai, kursuojantys tarptautiniais maršrutais Baltijos jūros regione, turi būti tikrinami kaip apibrėžta žemiau:

a) pradinė apžiūra prieš laivo eksploataciją ar prieš pirmą kartą išduodant Sertifikatą, reikalaujamą pagal šios taisyklės G skirsnį, įskaitant laivo patikrinimą, turi būti tokia, kad būtų užtikrinta:

i) kai laivas aprūpintas nuotekų valymo įrenginiais, įrenginiai turi atitikti ekploatacijos reikalavimus, pagrįstus Komisijos rekomenduotais standartais ir bandymo metodais, ir turi būti patvirtinti Administracijos;

ii) kai laivas aprūpintas nuotekų atmiešimo ir dezinfekacijos sistema, tokia sistema turi atitikti eksploatacijos reikalavimus, pagrįstus Komisijos rekomenduotais standartais ir išbandymo metodais, ir turi būti patvirtinta Administracijos;

iii) kai laivas aprūpintas kaupiamuoju rezervuaru, toks rezervuaras turi būti Administracijos nustatyto tūrio, pakankamo visoms nuotekoms laikyti, atsižvelgiant į laivo eksploataciją, žmonių skaičių laive ir kitus atitinkamus veiksnius. Kaupiamasis rezervuaras turi atitikti eksploatacijos

reikalavimus, pagrįstus Komisijos rekomenduotais standartais ir išbandymo metodais, ir turi būti patvirtintas Administracijos; ir

iv) laivas yra aprūpintas vamzdynu nuotekoms į priėmimo įrenginius išleisti. Vamzdynas turi būti aprūpintas standartine kranto jungtimi pagal E punktą arba prekybiniams laivams alternatyviai pagal kitus standartus, kurie gali būti patvirtinti Administracijos, tokius kaip greitai sujungiamos movos.

Ši apžiūra užtikrina, kad įranga, detalės, prietaisai ir medžiagos visiškai atitinka šios taisyklės taikomus reikalavimus.

Administracija turi pripažinti „Tipinio išbandymo Sertifikatą“ nuotekų valymo įrenginiams, išduotą kitos Konvencijos Šalies valstybinės institucijos.

b) nuolatinės apžiūros Administracijos nustatytu periodiškumu, bet ne rečiau kaip kartą per penkerius metus, turi užtikrinti, kad įranga, detalės, prietaisai ir medžiagos visiškai atitinka šios taisyklės taikomus reikalavimus.

2. Laivų apžiūros, kaip reikalauja šios taisyklės nuostatos, turi būti atliekamos Administracijos pareigūnų. Tačiau Administracija gali apžiūrų atlikimą pavesti tam tikslui paskirtiems inspektoriams arba savo pripažintoms organizacijoms. Kiekvienu atveju Administracija visiškai garantuoja apžiūrų išsamumą ir efektyvumą.

3. Baigus bet kokią laivo apžiūrą, be Administracijos leidimo negalima atlikti jokių esminių pakeitimų apžiūros metu tikrintoje įrangoje, detalėse, prietaisuose ar medžiagose, išskyrus įrangos ar detalių pakeitimą naujomis.

G. Sertifikatas

1. Nuotekų taršos prevencijos Sertifikatas turi būti išduodamas laivams, kuriems leista gabenti daugiau nei 50 žmonių ir kursuojantiems tarptautiniais reisais Baltijos jūros baseine po apžiūros pagal šios taisyklės F punkto nuostatas.

2. Toks Sertifikatas turi būti išduodamas arba Administracijos, arba bet kurio jos įgalioto asmens ar organizacijos. Visais atvejais Administracija prisiima visą atsakomybę už Sertifikatą.

3. Nuotekų taršos prevencijos Sertifikatas turi būti sudaromas pagal formą, atitinkančią pavyzdį, pateiktą MARPOL 73/78 Konvencijos IV Priedo papildyme. Jei jis sudarytas ne anglų kalba, į tekstą turi būti įtrauktas ir vertimas į anglų kalbą.

4. Nuotekų taršos prevencijos Sertifikatas išduodamas Administracijos nustatytam, tačiau ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui.

5. Sertifikatas netenka galios, jei be Administracijos leidimo padaryti būtini esminiai pakeitimai įrangoje, detalėse, prietaisuose ar medžiagose, išskyrus įrangos ar detalių pakeitimą naujomis.

V PRIEDAS

Išimtys iš bendrojo draudimo laidoti atliekas ir kitas medžiagas Baltijos jūros baseine

1 taisyklė

Pagal šios Konvencijos 11 straipsnio 2 punktą draudimas laidoti neturi būti taikomas iškasto grunto šalinimui jūroje, jeigu:

a) iškasto grunto, turinčio I Priede nurodytų kenksmingų medžiagų, laidojimas leidžiamas tik pagal Komisijos patvirtintas nuorodas; ir

b) laidojama turint išankstinį specialų leidimą, išduotą atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos, arba

i) Konvencijos Šalies vidaus vandenų ir teritorinių vandenų ribose; arba

ii) jei tai būtina, už vidaus vandenų ir teritorinės jūros ribų po išankstinių pasitarimų Komisijoje.

Kai išduodami tokie leidimai, Konvencijos Šalis turi laikytis šio Priedo 3 taisyklės nuostatų.

2 taisyklė

1. Atitinkama nacionalinė valstybinė institucija, nurodyta šios Konvencijos 11 straipsnio 2 punkte, privalo:

a) išduoti specialius leidimus, numatytus šio Priedo 1 taisyklėje;

b) saugoti įrašus apie leistų laidoti medžiagų savybes ir kiekį bei laidojimo vietą, laiką ir būdą;

c) kaupti prieinamą informaciją apie medžiagų, pastaruoju metu ir iki įsigaliojant šiai Konvencijai palaidotų Baltijos jūros baseine, savybes ir kiekį, jei minimos palaidotos medžiagos galėjo užteršti vandenį arba organizmus Baltijos jūros baseine, pakliūti į žūklės įrangą ar kitaip pakenkti, ir informaciją, susijusią su tokio laidojimo vieta, laiku ir būdu.

2. Atitinkama nacionalinė valstybinė institucija išduoda specialius leidimus pagal šio Priedo 1 taisyklę dėl medžiagų, numatomų laidoti Baltijos jūros baseine:

a) pakrautų jos teritorijoje;

b) pakrautų laive ar lėktuve, registruotame jos teritorijoje ar plaukiojančio su jos vėliava, kai pakraunama šalies, kuri nėra šios Konvencijos Šalis, teritorijoje.

3. Kiekviena Konvencijos Šalis turi pateikti Komisijai ir, jei reikia, kitoms Konvencijos Šalims informaciją, apibūdintą šio Priedo 2 taisyklės 1 c) skirsnyje. Tokių ataskaitų pateikimo procedūra ir būdas turi būti nustatomi Komisijos.

3 taisyklė

Kai išduodami specialūs leidimai pagal šio Priedo 1 taisyklę, atitinkama nacionalinė valstybinė institucija turi atsižvelgti į:

a) numatyto laidoti iškasto grunto kiekį;

b) I Priede nurodytų kenksmingų medžiagų koncentraciją;

c) vietą (pvz., laidojimo rajono koordinatės, gylis ir atstumas nuo kranto) ir jos ryšius su išskirtiniais rajonais (pvz., poilsio zonos, žuvų nerštavietės, veisyklos ir žūklės rajonai ir t. t.);

d) vandens charakteristikas, jei laidojama už teritorinių vandenų ribos, į kurias įeina:

i) hidrografiniai parametrai (pvz., temperatūra, druskingumas, tankis, stratifikacija);

ii) cheminiai parametrai (pvz., pH, ištirpęs deguonis, biogeninės medžiagos);

iii) biologiniai parametrai (pvz., pirminė produkcija ir bentosas);

duomenys turi apimti reikiamą informaciją apie parametrų, minėtų šiame punkte, vidutinius metinius lygius ir sezoninius svyravimus; ir

e) kitų laidojimo atvejų, kurie galėjo būti įvykdyti laidojimo rajone, buvimą ir poveikį.

4 taisyklė

Pranešimai, pateikti pagal šios Konvencijos 11 straipsnio 5 punktą, turi apimti informaciją, numatytą Ataskaitos formoje, kuri nustatoma Komisijos.

VI PRIEDAS

Taršos dėl veiklos atviroje jūroje prevencija

1 taisyklė. Apibrėžimai

Šio Priedo tikslams:

1. „Veikla atviroje jūroje“ reiškia bet kokį naftos ir dujų žvalgymą ir eksploatavimą stacionariu ar plaukiojančiu atviroje jūroje įrenginiu ar konstrukcija, įskaitant ir visą su tuo susijusią veiklą.

2. „Atviros jūros įrenginys“ reiškia bet kokį stacionarų ar plaukiojantį atviroje jūroje įrenginį ar konstrukciją, naudojamą naftos ar dujų žvalgymo, eksploatavimo, išgavimo ar gamybinei veiklai, arba naftos pakrovimui ar iškrovimui.

3. „Žvalgymas“ reiškia bet kokią gręžimo veiklą, bet ne seisminius tyrimus.

4. „Eksploatavimas“ reiškia bet kokią išgavimo, gręžinių bandymo ar sužadinimo veiklą.

2 taisyklė. Geriausios turimos technologijos ir Geriausios aplinkos apsaugos požiūriu praktikos naudojimas

Konvencijos Šalys įsipareigoja sustabdyti ir panaikinti taršą iš veiklos atviroje jūroje, naudodamos Geriausios turimos technologijos ir Geriausios aplinkos apsaugos požiūriu praktikos principus, apibrėžtus II Priede.

3 taisyklė. Poveikio aplinkai įvertinimas ir monitoringas

1. Poveikio aplinkai įvertinimas turi būti atliktas prieš išduodant leidimą pradėti veiklą atviroje jūroje. 5 taisyklėje minėtu eksploatavimo atveju šio įvertinimo rezultatai privalo būti pranešti Komisijai prieš išduodant leidimą pradėti veiklą atviroje jūroje.

2. Įvertinant poveikį aplinkai, turi būti įvertintas jūros teritorijos aplink numatomą įrenginį atviroje jūroje aplinkos jautrumas, atsižvelgiant į:

a) teritorijos reikšmę paukščiams ir jūros žinduoliams;

b) teritorijos, kaip žvejybos ar neršto vietų, reikšmę žuvims ir vėžiagyviams, taip pat vandens augalijai;

c) rekreacinę teritorijos reikšmę;

d) nuosėdų sudėtį, nustatytą išmatavus granulometrinę sudėtį, sausąsias medžiagas, deginimo nuostolius, bendrą angliavandenilių kiekį ir Ba, Cr, Pb, Cu, Hg ir Cd kiekį;

e) bentoso faunos gausumą ir įvairovę bei alifatinių ir aromatinių angliavandenilių kiekį.

3. Siekiant kontroliuoti žvalgymo stadijoje dėl tyrinėjimų atviroje jūroje atsirandantį poveikį, turi būti atliekami bent d) skirsnyje nurodyti tyrimai prieš darbus ir po jų.

4. Siekiant kontroliuoti eksploatavimo stadijoje dėl tyrinėjimų atviroje jūroje atsirandantį poveikį, turi būti atliekami bent d) ir e) skirsniuose nurodyti tyrimai prieš darbus, kartą per metus, kol vyksta darbai ir užbaigus darbus.

4 taisyklė. Išmetimai žvalgymo stadijoje

1. Dumblo iš naftos gręžinių ar dumblo, turinčio kitų kenksmingų medžiagų, naudojimas turi būti apribotas, išskyrus tuos atvejus, kai tai būtina dėl geologinių, techninių ar saugumo priežasčių ir tik gavus atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos leidimą. Tokiais atvejais turi būti imtasi atitinkamų priemonių ir apsirūpinta atitinkama įranga, siekiant užkirsti kelią tokio dumblo išmetimui į jūrinę aplinką.

2. Dumblo iš naftos gręžinių ir atliekų, atsirandančių naudojant dumblą iš naftos gręžinių, negalima išmesti Baltijos jūros baseine, o reikia krante galutinai išvalyti ar pašalinti aplinkos apsaugos požiūriu priimtinu būdu.

3. Atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos turi sankcionuoti skysto dumblo ir atliekų išmetimą. Prieš duodant šią sankciją, turi būti įrodyta, kad skystas dumblas mažai nuodingas.

4. Ypač jautriose Baltijos jūros baseino dalyse, tokiose kaip uždaros arba seklios sritys su ribota vandens apykaita ir sritys, pasižyminčios retomis, vertingomis ar ypatingai jautriomis

ekosistemomis, neturi būti leidžiamas atliekų, atsirandančių naudojant dumblą iš vandens gręžinių, išmetimas.

5 taisyklė. Išmetimai eksploatavimo stadijoje

Be IV Priedo nuostatų, išmetimams dar turi būti taikomos ir tokios nuostatos:

a) visi chemikalai ir medžiagos turi būti gabenami į krantą ir gali būti išmetami tik išimties tvarka gavus leidimą iš atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos kiekvienai konkrečiai operacijai;

b) gamybinio vandens išleidimas ir vandens pakeitimas draudžiamas, nebent išmatavus Komisijos patvirtintais analizės ir mėginių paėmimo metodais būtų įrodyta, jog naftos kiekis jame yra mažesnis nei 15 mg/l;

c) jei negali būti pasiekta, kad naftos kiekis atitiktų tokį ribinį dydį, naudojant Geriausią aplinkos apsaugos požiūriu praktiką ir Geriausią turimą technologiją, atitinkama nacionalinė valstybinė institucija gali reikalauti imtis papildomų priemonių, kad būtų sustabdyta galima Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos tarša, ir leisti, jei tai būtina, aukštesnius ribinius dydžius, kurie vis dėlto turi būti kiek galima mažesni ir jokiu būdu neviršyti 40 mg/l; naftos kiekis turi būti matuojamas kaip numatyta b) skirsnyje;

d) leistas išmetimas bet kokiu atveju neturi sukelti nepriimtino poveikio jūrinei aplinkai;

e) siekiant, kad valymo ir gamybos technologijų tobulinimas būtų perspektyvus, leidimai išmetimams turi būti reguliariai peržiūrimi atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos ir išmetimų ribos turi būti atitinkamai koreguojamos.

6 taisyklė. Ataskaitų pateikimo procedūra

Kiekviena Konvencijos Šalis turi reikalauti, kad operatorius ar bet kuris kitas asmuo, atsakingas už įrenginį atviroje jūroje, pateiktų ataskaitas pagal šios Konvencijos VII Priedo 5.1 taisyklės nuostatas.

7 taisyklė. Avarijų likvidavimo planavimas

Kiekvienam įrenginiui atviroje jūroje turi būti numatytas veiksmų planas taršos avarijos atvejais, patvirtintas sutinkamai su atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos nustatyta procedūra. Plane turi būti informacija apie avarinės signalizacijos ir ryšio sistemas, numatytos atsakomosios priemonės, reikiamos įrangos sąrašas ir priemonių, kurių turi būti imamasi skirtingais taršos avarijos atvejais, aprašymas.

8 taisyklė. Nenaudojama įranga atviroje jūroje

Konvencijos Šalys turi užtikrinti, kad likusi atviroje jūroje nenaudojama ir avarijos sugadinta įranga bus visiškai pašalintos ir perkeltos į krantą savininko atsakomybe ir kad nenaudojami gręžiniai bus užkonservuoti.

9 taisyklė. Apsikeitimas informacija

Konvencijos Šalys nuolat per Komisiją keičiasi informacija apie visų planuojamų ar užbaigtų operacijų atviroje jūroje vietą ir pobūdį bei apie išmetimų pobūdį ir kiekį, taip pat ir apie avarijų likvidavimo priemones, kurių buvo imtasi.

VII PRIEDAS

Atsakomieji veiksmai į taršą avarijos atveju

1 taisyklė. Bendrosios nuostatos

1. Konvencijos Šalys įsipareigoja būti pasiruošusios imtis atsakomųjų veiksmų į taršą avarijos atveju, keliančią grėsmę Baltijos jūros baseino jūrinei aplinkai. Į šį pasiruošimą turi įeiti atitinkama įranga, laivai ir žmonių pajėgos, parengtos dirbti pakrantės vandenyse, taip pat ir atviroje jūroje.

2. a) Konvencijos Šalis taip pat privalo nedelsdama pranešti ne tik apie avarijas, nurodytas 13 straipsnyje, bet ir apie tą taršą avarijos atveju, įvykstančią jai priklausančiame regione, kuri veikia ar gali paveikti kitų Konvencijos Šalių interesus.

b) Įvykus reikšmingai taršai avarijos atveju, kitos Konvencijos Šalys ir Komisija taip pat turi būti informuojamos kaip galima greičiau.

3. Konvencijos Šalys susitaria, kad jos pagal savo galimybes ir turimas atitinkamas pajėgas bendradarbiauja, imdamosi atsakomųjų veiksmų į taršą avarijos atveju, kai avarija tokio masto, kad šitokia reakcija pateisinama.

4. Be to, Konvencijos Šalys turi imtis ir kitų priemonių:

a) vykdyti reguliarią priežiūrą už savo kranto linijų; ir

b) kitaip bendradarbiauti ir keistis informacija su kitomis Konvencijos Šalimis, siekiant pagerinti galimybes reaguoti į taršą avarijos atveju.

2 taisyklė. Avarijų likvidavimo planavimas

Kiekviena Konvencijos Šalis parengia savo nacionalinį avarijų likvidavimo planą ir, bendradarbiaudama su kitomis Konvencijos Šalimis, atitinkamai dvišalius ar daugiašalius planus, kad galėtų bendrai reaguoti į taršą avarijos atveju.

3 taisyklė. Stebėjimai iš oro

1. Siekiant užkirsti kelią priimtų taisyklių dėl taršos iš laivų sustabdymo pažeidimams, Konvencijos Šalys pavieniui ar bendromis jėgomis rengia ir vykdo stebėjimų iš oro veiklą visame Baltijos jūros baseine, kad fiksuotų ir kontroliuotų naftos ir kitų medžiagų išleidimus į jūrą.

2. Konvencijos Šalys imasi atitinkamų priemonių, kad galėtų vykdyti 1 punkte nurodytą stebėjimų iš oro veiklą, vykdydamos stebėjimus iš oro su distancinio stebėjimo prietaisais.

4 taisyklė. Pasiskirstymas atsakomųjų veiksmų regionais

Konvencijos Šalys kiek galėdamos greičiau dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais pasiskirsto tuos Baltijos jūros baseino regionus, kuriuose jos turi vykdyti stebėjimų iš oro veiklą ir imtis atsakomųjų veiksmų, kai įvyko ar gali įvykti reikšminga tarša avarijos atveju. Tokie susitarimai neturi pažeisti jokių kitų susitarimų, sudarytų tarp Konvencijos Šalių dėl to paties objekto. Kaimyninės šalys užtikrina skirtingų susitarimų suderinimą. Konvencijos Šalys apie tokius susitarimus informuoja kitas Konvencijos Šalis ir Komisiją.

5 taisyklė. Ataskaitų procedūra

1. a) Kiekviena Konvencijos Šalis turi reikalauti, kad kapitonai ar kiti asmenys, atsakingi už laivus, plaukiojančius su tos šalies vėliava, nedelsdami praneštų apie bet kokį įvykį laive, įskaitant naftos ar kitų kenksmingų medžiagų išleidimą ar galimą išleidimą.

b) Ataskaitos turi būti pateikiamos artimiausiai pakrantės valstybei laikantis 8 straipsnio nuostatų bei 1973 m. Tarptautinės Konvencijos dėl taršos iš laivų prevencijos I Protokolo, pataisyto 1978 m. Protokolu (MARPOL 73/78).

c) Konvencijos Šalys turi reikalauti, kad kapitonai ar kiti atsakingi už laivus asmenys ir lėktuvų pilotai nedelsdami praneštų pagal šią sistemą apie jūroje pastebėtus žymius naftos ar kitų kenksmingų medžiagų išsiliejimus. Tokiuose pranešimuose turi būti pateikti, kiek įmanoma, šie duomenys: pastebėto išsiliejimo laikas, vieta, vėjas ir jūros sąlygos, rūšis, mastas ir galimas šaltinis.

2. 1 b) punkto nuostatos turi būti taikomos ir laidojimui, atliktam pagal šios Konvencijos 11 straipsnio 4 punkto nuostatas.

6 taisyklė. Priemonės laivuose avarijai likviduoti

1. Kiekviena Konvencijos Šalis turi reikalauti, kad laivuose, plaukiojančiuose su jos vėliava, kaip reikalauja MARPOL 73/78 nuostatos ir pagal jas būtų laivo planas naftos išsiliejimo likvidavimui avarijos atveju.

2. Kiekviena Konvencijos Šalis turi reikalauti, kad laivų, plaukiojančių su jos vėliava, kapitonai arba jos jurisdikcijoje esančių stacionarių ar plaukiojančių platformų atsakingieji asmenys taršos avarijos atveju ir atitinkamų valstybinių institucijų reikalavimu teiktų tokią išsamią informaciją apie laivą ir jo krovinį arba, platformos atveju, apie jos darbą, kuri būtina sustabdyti jūros teršimą arba reaguoti į jį ir bendradarbiauti su šiomis valstybinėmis institucijomis.

7 taisyklė. Atsakomosios priemonės

1. Konvencijos Šalis, įvykus taršai avarijos atveju regione, už kurį ji atsako, privalo įvertinti situaciją ir imtis reikiamų atsakomųjų veiksmų, kad būtų išvengtas ar iki minimumo sumažintas vėlesnis taršos poveikis.

2. a) Konvencijos Šalys privalo, atsižvelgdamos į b) skirsnį, naudoti mechanines priemones atsakomuosiuose veiksmuose į taršą avarijos atvejais.

b) Cheminės medžiagos gali būti naudojamos tik išimtiniais atvejais, kiekvienu atskiru atveju gavus atitinkamos nacionalinės valstybinės institucijos leidimą.

3. Kai toks išsiliejimas pasklinda ar gali pasklisti regione, už kurį atsako kita Konvencijos Šalis, šią Šalį reikia nedelsiant informuoti apie situaciją ir veiksmus, kurių buvo imtasi.

8 taisyklė. Pagalba

1. Pagal 1 taisyklės 3 punkto nuostatas:

a) Konvencijos Šalis, reaguodama į taršą avarijos atveju jūroje, turi teisę kreiptis pagalbos į kitas Konvencijos Šalis; ir

b) Konvencijos Šalys turi dėti visas pastangas tokiai pagalbai suteikti.

2. Konvencijos Šalys imasi būtinų juridinių ar administracinių priemonių, kuriomis būtų palengvintas:

a) laivų, lėktuvų ir kitų transporto priemonių, naudojamų atsakomuosiuose veiksmuose į taršą avarijos atveju ar gabenančių personalą, krovinius, medžiagas ir įrangą, reikalingą tokiai avarijai išspręsti, atvykimas, panaudojimas ir išvykimas iš jos teritorijos; ir

b) operatyvus personalo, krovinių, medžiagų ir įrangos, minimų a) skirsnyje, judėjimas į, per ir iš jos teritorijos.

9 taisyklė. Išlaidų kompensavimas už pagalbą

1. Konvencijos Šalys pagal šią taisyklę privalo kompensuoti išlaidas už pagalbą, minimą 8 taisyklėje.

2. a) Jei viena Konvencijos Šalis ėmėsi veiksmų kitos Konvencijos Šalies skubiu prašymu, tai prašančioji Šalis privalo kompensuoti padedančiai Šaliai šios Šalies pagalbos veiksmų išlaidas. Jei prašymas atšaukiamas, prašančioji Šalis privalo kompensuoti padedančios Šalies jau patirtas ar padarytas išlaidas.

b) Jei Konvencijos Šalis ėmėsi veiksmų savo iniciatyva, ji pati turi padengti savo veiksmų išlaidas.

c) Principai, išdėstyti aukščiau a) ir b) skirsniuose, turi būti taikomi, nebent suinteresuotos Šalys bet kuriuo atskiru atveju susitaria kitaip.

3. Kai nėra susitarta kitaip, veiksmų, atliktų Konvencijos Šalies kitos Konvencijos Šalies prašymu, išlaidos turi būti objektyviai apskaičiuotos pagal padedančios Šalies įstatymus ir įsigalėjusią praktiką tokių išlaidų kompensavimui.

4. Šios taisyklės nuostatos negali būti aiškinamos kaip kokiu nors būdu pažeidžiančios Konvencijos Šalių teises atgauti iš trečiųjų šalių veiksmų, kuriais buvo likviduojama tarša avarijos atveju, išlaidas pagal kitas taikomas tarptautinės teisės nuostatas ir taisykles bei valstybines arba tarpvalstybines taisykles.

10 taisyklė. Nuolatinis bendradarbiavimas

1. Kiekviena Konvencijos Šalis teikia informaciją kitoms Konvencijos Šalims ir Komisijai apie:

a) savo organizaciją kovai su naftos ir kitų kenksmingų medžiagų išsiliejimais jūroje;

b) savo taisykles ir kitus klausimus, tiesiogiai susijusius su pasiruošimu ir atsakomaisiais veiksmais į naftos ir kitų kenksmingų medžiagų taršą jūroje;

c) kompetentingą valstybinę instituciją, atsakingą už pranešimų apie naftos ir kitų kenksmingų medžiagų taršą jūroje gavimą ir siuntimą;

d) kompetentingas valstybines institucijas, sprendžiančias klausimus dėl savitarpio pagalbos, informacijos ir bendradarbiavimo priemonių tarp Konvencijos Šalių pagal šį Priedą; ir

e) veiksmus, atliekamus sutinkamai su šio Priedo 7 ir 8 taisyklėmis.

2. Konvencijos Šalys turi keistis informacija apie tyrimus ir plėtojimo programas, nurodančiomis būdus, kaip gali būti kovojama su naftos ir kitų kenksmingų medžiagų tarša jūroje, ir priežiūros darbų bei atsakomųjų veiksmų į tokią taršą patirtį.

3. Konvencijos Šalys privalo reguliariai organizuoti jungtinius mokymus, taip pat ir pavojaus signalo pratybas.

4. Konvencijos Šalys turi bendradarbiauti Tarptautinėje jūrų organizacijoje klausimais, susijusiais su Tarptautinės Konvencijos dėl pasiruošimo naftos taršai, atsakomųjų veiksmų į ją ir bendradarbiavimo, įgyvendinimu ir tolesniu plėtojimu.

11 taisyklė. HELKOM’o nuorodos kovai su tarša

Konvencijos Šalys sutaria taikyti, kiek tai naudinga, principus ir taisykles, įtrauktas į Nuorodas dėl bendradarbiavimo kovojant su jūros tarša, kurios detalizuoja šį Priedą ir yra patvirtintos Komisijos arba Komiteto, kurį šiam tikslui įsteigė Komisija.

_____